Begrippenlijst

Bijlage bij Raadsvoorstel Zienswijze conceptbegroting 2027 MRDH
(2026-041841)

In deze bijlage zijn de belangrijkste begrippen opgenomen die in het raadsstuk worden gebruikt. Per begrip is een korte, feitelijke toelichting opgenomen.

Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport **(BO MIRT)**
Het Bestuurlijk Overleg MIRT is het jaarlijkse overleg tussen het Rijk en decentrale overheden waarin afspraken worden gemaakt over infrastructuur- en bereikbaarheidsopgaven en de bijbehorende investeringen binnen het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport.

Brede Doeluitkering verkeer en vervoer **(BDU)**
De Brede Doeluitkering verkeer en vervoer is een jaarlijkse rijksbijdrage aan vervoerregio's, bedoeld voor de voorbereiding en uitvoering van het regionale verkeer- en vervoerbeleid. De middelen kunnen worden ingezet voor onder meer openbaar vervoer, infrastructuur, verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Corridoraanpak
Een corridoraanpak is een gebiedsgerichte werkwijze waarbij mobiliteit, bereikbaarheid en ruimtelijke ontwikkelingen integraal worden benaderd langs een samenhangende corridor. Daarbij worden meerdere modaliteiten (openbaar vervoer, auto, fiets en logistiek) en ruimtelijke en economische ontwikkelingen in samenhang beschouwd.

Gebiedsprogramma Mobiliteit en Verstedelijking **(MoVe)**
MoVe is een gebiedsgericht bereikbaarheidsprogramma waarin het Rijk, de provincie Zuid-Holland, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag, gemeenten en andere partners samenwerken aan het verbeteren van de bereikbaarheid in samenhang met de verstedelijkingsopgave in de Zuidelijke Randstad. Binnen MoVe worden mobiliteitsopgaven (onder andere openbaar vervoer, wegen, fiets en logistiek) integraal gekoppeld aan woningbouw, economische ontwikkeling en leefbaarheid. Het programma vormt het kader voor onder meer adaptieve ontwikkelstrategieën, gebiedsuitwerkingen en MIRT-trajecten.

Investeringsprogramma Vervoersautoriteit **(IPVa)**
Het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit is een door de MRDH vastgesteld programma waarin regionale verkeer- en vervoerprojecten zijn opgenomen die in aanmerking komen voor subsidiëring. Het IPVa vormt de basis voor investerings- en subsidieafwegingen binnen de vervoerregio.

Knooppuntontwikkeling
Knooppuntontwikkeling (ook wel Transit Oriented Development, TOD) betreft het geconcentreerd ontwikkelen van wonen, werken en voorzieningen rond openbaar-vervoerknooppunten. Doel is het bevorderen van duurzame mobiliteit, ruimtelijke kwaliteit en efficiënt ruimtegebruik.

Koningscorridor
De Koningscorridor is een (toekomstige) hoogwaardig openbaar-vervoercorridor in de Zuidelijke Randstad, bedoeld als lightrail-/sneltramverbinding tussen Scheveningen, Den Haag Centraal, de Binckhorst, Delft en Zoetermeer.

Lightrail
Lightrail is een vorm van railgebonden openbaar vervoer met kenmerken tussen tram en metro in. Het systeem biedt een relatief hoge capaciteit en snelheid en wordt veelal toegepast op stedelijk-regionale verbindingen.

Metropoolregio Rotterdam Den Haag **(MRDH)**
De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waarin 21 gemeenten samenwerken. De MRDH heeft wettelijke taken als vervoerregio (verkeer en vervoer) en aanvullende taken gericht op het versterken van het economisch vestigingsklimaat in de regio.

Multimodaal ontwikkelpad
Een multimodaal ontwikkelpad is een samenhangende en gefaseerde koers voor de ontwikkeling van mobiliteit, waarin meerdere vervoersmodaliteiten (zoals lopen, fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit en auto) integraal worden beschouwd en op elkaar worden afgestemd.

Multimodale Adaptieve Ontwikkelstrategie **(MAOS)**
De Multimodale Adaptieve Ontwikkelstrategie is een strategisch instrument waarin de ontwikkeling van mobiliteitsnetwerken (OV, weg, fiets en logistiek) adaptief wordt gekoppeld aan verstedelijking en economische groei. De strategie bevat keuzemomenten om tijdig bij te sturen bij veranderende omstandigheden.

NOVEX Zuidelijke Randstad
NOVEX Zuidelijke Randstad is een rijks- en regioprogramma voor integrale en toekomstbestendige verstedelijking in de Zuidelijke Randstad. Binnen NOVEX worden opgaven rond wonen, bereikbaarheid, economie, klimaatadaptatie en leefbaarheid in samenhang aangepakt.

RandstadRail
RandstadRail is een regionaal lightrailnetwerk in de Zuidelijke Randstad dat Den Haag, Zoetermeer en Rotterdam met elkaar verbindt. Het systeem combineert voormalige spoorlijnen met tram- en metronetwerken en heeft als doel hoogfrequent, betrouwbaar en regionaal openbaar vervoer te bieden.

Sociale veiligheid in het openbaar vervoer
Sociale veiligheid in het openbaar vervoer heeft betrekking op zowel de feitelijke veiligheid als het veiligheidsgevoel van reizigers in voertuigen, op stations en bij haltes. Factoren zoals inrichting, beheer, toezicht en sociale interactie spelen hierbij een belangrijke rol.

Sustainable Urban Mobility Plan **(SUMP)**
Een Sustainable Urban Mobility Plan is een integraal mobiliteitsplan volgens Europese richtlijnen, gericht op duurzame, inclusieve en klimaatbestendige stedelijke mobiliteit.

Verkeersmanagement
Verkeersmanagement omvat maatregelen en systemen die gericht zijn op het verbeteren van de doorstroming, betrouwbaarheid en veiligheid van het wegennet. Dit gebeurt onder andere via slimme verkeersregelinstallaties, regionale afstemming en informatievoorziening aan weggebruikers.